12 පාඩම
පින්පල ලබන මළවුන්ගේ ලෝකය

(තිරොකුඩ්ඩ සූත්‍රය)

මෙයින් කල්ප අනූ දෙකකට පෙර ඵුස්ස බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වූහ. උන්වහන්සේගේ පියා වූයේ කසී නම් නුවර රජකළ ජයසේන රජුය. සිරිමා දේවිය මව වූවා ය. ජයසේන රජු ද "මගේ පුතණුවෝ අබිනික්මන් කොට බුදුවූ හ. එහෙයින් බුදුන් මගේ ම ය, ධර්මය ද මගේ ම ය, සංඝයා ද මගේ ම ය" කියා තෙරුවන්ගේ උපස්ථාන සියල්ල ම තමන් ම කළේ ය. අන් කිසිකෙනෙකුට ඉඩ නොදුන්නේ ය.

ජයසේන රජුට වෙනත් බිසවකගෙන් ලැබුණු දරුවන් තිදෙනෙක් වූහ. (විශේෂයෙන් බුදු කෙනෙක් බිහි වූ මව් කුසින් වෙනත් දරුවෝ නූපදිති) මේ සොහොයුරන් තිදෙනා මෙසේ සිතූහ. "බුදුවරු ලොව පහළවන්නේ සියලු ලෝවැසියන්ගේ යහපත පිණිස ය. එක් අයෙකු සඳහා නොවේ. එහෙත් අපේ පියා රත්නත්‍රයේ උපස්ථානයට අන් කිසිකෙනෙකුට ඉඩ නොදෙයි. අපි කෙසේ නම් ඒ අවස්ථාව ලබා ගන්නෙමු ද? " මෙසේ සිතූ ඔවුන්ට ඒ සඳහා එක්තරා උපායක් කල්පනා විය. ඒ අනුව ඔවුහු ඈත පිටිසර ප්‍රදේශයක කැරැල්ලක් ඇති කළහ. ඒ කැරැල්ල ගැන සැළ වූ මහ රජු එය මැඩ පවත්වන්නට කුමාරවරුන් තිදෙනා පිටත් කර යැවීය. තමන් ම ඇති කළ කැරැල්ලක් වූ බැවින් ඔවුහු එය පහසුවෙන් ම සංසිඳුවා පෙරළා ආවෝ ය. එයින් මහත් සතුටට පත් පිය රජතුමා තමන් කැමැති වරයක් ඉල්ලන්නැයි පුතුන්ට කීය. ඔවුහු එසැණින් බුද්ධෝපස්ථානය සඳහා අවසර ඉල්ලා සිටියෝ ය. එය නම් කළ නොහැකි බවත් වෙනත් වරයක් ඉල්ලන ලෙසත් පිය රජතුමා කීය. එය හැර වෙන කිසිවක් තමාහට අවශ්‍ය නැතැයි කුමාරවරු එක හෙළා ම කියා සිටියෝ ය. රජතුමා එසේ නම් ටික කලකට පමණක් ගන්නැයි කීය. ඔවුහු සත් අවුරුද්දකට අවසර ඉල්ලූහ. රජතුමා ඊට කිසිසේත් කැමැති නොවීය. අනතුරුව ඔවුහු අවුරුද්දෙන් අවුරුද්ද කාලය අඩු කරමින් ගොස් එක් අවුරුද්දකට අවසර ඉල්ලූහ. එයට ද අකමැති වූ පියරජු මාස ගණනින් අඩු කරමින් ගොස් අන්තිමේ දී කුමාරවරුන්ට බුද්ධෝපස්ථානය සඳහා තුන් මාසයකට අවසර දුන්නේ ය.

ඉමහත් ප්‍රීතියෙන් ඉපිළීගිය කුමාරවරු වහා බුදුරජාණන් වහන්සේ බැහැ දැක තුන් මාසයකට වස් විසීමට ආරාධනා කර සිටියෝ ය. බුදුරජාණන් වහන්සේ තුෂ්ණීම්භාවයෙන් එය ඉවසා වදාළහ. අනතුරුව කුමාරවරු බුද්ධප්‍රමුඛ සංඝයාට තුන් මාසයක් වැඩ වසන්නට විහාර ආරාම දානමාන ආදී සියලු පහසුකම් සපයා තබන්නැයි ඔවුන් පාළනය කළ ජනපදයේ අධිපතිවරයාට පණිවිඩයක් යැවූ හ. ඒ ජනපදාධිපතිවරයා ද ඒ සියලු කටයුතු වහ වහා සම්පාදනය කොට නිමවා කුමාරවරුන්ට දන්වා එවීය.

බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට වතාවත් කරන්නට තවත් පුරුෂයන් දහසක් කැඳවාගත් කුමාරවරු තිදෙන තමනුත් කහවත් හැඳ පොරවා ගත්හ. මහසඟන පිරිවරාගත් බුදුරජාණන් වහන්සේට සියලු සත්කාර කරමින් මහපෙරහැරින් තමන්ගේ ජනපදයට වැඩමවාගෙන ගියහ. විහාරාරාම පිළිගන්වා එහි වස් වැසවූහ. ජනපදාධිපතිවරයා ද එකොළොස් දහසක් වූ ජනපද වැසියන් ද සහභාගී කරගෙන තුන් මසක් පුරා මහදන් වැටක් පවත්වා ගෙන ගියේ ය.

මේ අතර මෙම පින්දහම් කටයුතුවලට එරෙහි වූ පිරිසක් ද එම ජනපදයෙහි සිටියහ. ඔවුහු දෙන දන් වැළැක්වූහ. දානෝපකරණ පැහැරගෙන තම තමන් කෑහ. දන්හල්වලට ගිනි තැබූහ. එහෙත් මේ සියලු කරදර මැද රජ කුමාරවරුත් ජනපදාධිපතිවරයාත් සෙසු ජනපද වැසියෝත් බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාගේ සියලු ඇප උපස්ථාන කටයුතු නොපිරිහෙළා ඉටු කරගෙන ගියෝ ය. වස් පවාරණයෙන් පසුව කුමාරවරු බුදුරදුන් පෙරටුකරගෙන මහ පෙරහැරින් නුවරට පැමිණ බුදුරදුන් පියරජුට ම භාර කළහ.

කාලයාගේ ඇවෑමෙන් ඵුස්ස බුදුරජාණන්වහන්සේ පිරිනිවන් පෑහ. රජතුමාත් රාජපුත්‍රයන් තිදෙනාත් ජනපදාධිපතිවරයාත් බුද්ධෝපස්ථානයට සහය වූ ජනපද වැසියෝත් මිය පරලොව ගොස් දෙව් ලොව උපන්හ. මෙම මහපින්කමට එරෙහි වී දන් කොල්ලකෑ දන් හල් ගිනි තැබූ පිරිස මියගොස් නිරයේ උපන්නෝ ය. මෙසේ එක් පිරිසක් ස්වර්ගයෙන් ස්වර්ගයටත් අනෙක් පිරිස නිරයෙන් නිරයටත් යමින් කල්ප අනූදෙකක් ගත කළෝ ය.

මේ මහා භද්‍රකල්පයේ කාශ්‍යප බුදුරදුන් දවස එදා කුරිරුකම් කොට අපාගත පිරිස ඒ පාප කර්මය බොහෝ සේ ගෙවී ගොස් නිරයෙන් මිදී ප්‍රේත ලෝකයේ ඉපිද සිටියෝ ය. ප්‍රේත ලෝකය යනු විශේෂ තැනකි. මෙලොව සිටින ඤාතීන් දන් පින්කම් කොට මියගිය ඤාතීන්ට අනුමෝදන් කරන විට ඔවුන් ප්‍රේතලෝකයේ ඉපිද සිටියහොත් එවෙලේ ම ඒ පින් පල ලබා ඔවුන්ට සුවපත් විය හැකි ය. ඵුස්ස බුදුරදුන්ගේ දන් කොල්ලකෑ මෙකී පිරිසට ද ප්‍රේත ලෝකයේ දී ඤාතීන් විසින් අනුමෝදන් කළ පිනෙන් දෙව් සැප වැනි සැප ලබන වෙනත් ප්‍රේතයන් දක්නට ලැබිණ. කාශ්‍යප බුදුරදුන්වෙත ගිය ඔවුහු "ස්වාමීනි අපටත් මේ අයට මෙන් පින් ලබා සැපවත් වන්නට ඉඩක් නැද්ද''යි, ඇසූහ. එවිට උන්වහන්සේ මේ බුද්ධාන්තරයේ නම් ලැබිය නොහැකි ය. මතු බුදුවන ගෞතම බුදුන් දවස බිම්බිසාර නම් ඔබේ ඤාතිවරයෙක් ඔබට පින් අනුමෝදන් කරුනු ඇත. එදාට ඔබටත් මෙසේ සැප සම්පත් ලැබෙනු ඇතැයි වදාළහ. කල්ප අනූදෙකක් අපා දුක් වින්ඳ ඔවුහු එය ඇසූ කෙණෙහි හෙට සැප ලැබෙනවායි කීවා තරම් ප්‍රීතියෙන් පිනා ගියෝ ය.

මෙසේ බුද්ධාන්තරයක් ගත විය. අපේ බුදුරජාණන් වහන්සේ ලොව පහළ වූ සේක. රාජ පුත්‍රයෝ තිදෙන ඔවුන්ගේ පිරිවර දහස් දෙනා ද සමඟ දෙව්ලොවින් චුත වී මගධ රටේ බ්‍රාහ්මණ කුලවල උපන්හ. වැඩිවියටපත් ඔවුහු සියල්ලෝ තවුස් පැවිද්දෙන් පැවිදිව ගයා ශීර්ෂයේ උරුවෙල කස්සප, ගයා කස්සප, නදී කස්සප යන තිදෙනා ප්‍රමුඛකොට ගත් ජටිලන් බවට පත්වූහ. එදා ජනපදාධිපතිවරයා මෙකල බිම්බිසාර මහ රජු විය. සෙසු ජනපදවැසියෝ රජ පිරිවර බවට පත්වූහ.

අපේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙලොව පහළ වී දම්සක් පැවතුම් පවත්වා උරුවෙල් දනවුවට වැඩම කළ හ. එහි දී කාශ්‍යපාදී තුන්බෑ ජටිලයන් දමනය කොට පැවිදි කළ සේක. අනතුරුව උන්වහන්සේලා ද සමග බුදුවීමට පෙර බිම්බිසාර රජුට වූ පොරොන්දුව පරිදි එතුමා වෙත වැඩම කළහ. බණ අසා සෝවාන් ඵලයට පත් රජතුමා පසුදා බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට දානයට ආරාධනා කළේ ය. මේ අතර බිම්බිසාර රජතුමා දන් පින්කම් කරන තෙක් බලාසිටි යට කී ප්‍රේතයෝ ද රජමැදුර අවට රැස්වී සිටියෝ ය. රජතුමා ද බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට දන් පිළිගන්වා නිමකළ නමුත් පින් අනුමෝදන් කිරීමක් සිදු නොකළේ ය. ඒ මොහොතේ රජතුමා කල්පනා කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේට සහ සංඝයාට වාසය කිරීමට සුදුසු ආරාම ගැන ය. ඒ අනුව අනතුරුව වේළුවනාරාම පූජාව සිදුවිය.

එම ප්‍රේතයන් ද දූන් පින් අනුමෝදන් කරති, දූන් පින් අනුමෝදන් කරති යි සිතා සිටි නමුත් ඔවුන්ගේ බලාපොරොත්තු සුන් වී ගියේ ය. එහෙයින් ඔවුහු එදා රාත්‍රී නොයෙකුත් බිහිසුණු හඬ නගමින් නිදිගෙන සිටි රජතුමා බිය ගැන්වූහ. බියෙන් තැතිගත් රජතුමා පසුදා උදෑසන ම බුදුරදුන් හමුවී එම පුවත සැළ කළේ ය. එවිට උන්වහන්සේ "මහරජ බිය නොවන්න, ඔබට කිසිදු අනතුරක් නැත. ඒ හඬ නැගුවේ ප්‍රේතලෝකයේ ඉපිද සිටිනා ඔබේ පෙර ඤාති පිරිසකි. බුද්ධාන්තරයක් පුරා ඔබ පින් අනුමෝදන් කරන තුරු බලා සිටි ඔවුහු බලාපොරොත්තු සුන්වීමෙන් එසේ හඬ නැගුහ"යි පැවසූහ. එවිට රජතුමා "ස්වාමීනි, නැවත ඔවුන්ට පින් අනුමෝදන් කිරීමේ ක්‍රමයක් නැද්ද''යි, ඇසූහ. එවිට "මහරජ නැවත දානයක් දී පින් අනුමෝදන් කළ හැකියැ"යි වදාළ සේක. ඒ අනුව එදින ද දානයක් පිළියෙල කොට බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට පිරිනමන ලදී. එදා ද පෙර කී ප්‍රේත පිරිස අවුත් රජ මැදුරේ බිත්ති අසල පවුරු අසල මං සන්ධිවල තැන තැන රැස්ව සිටියෝ ය. ඒ සියලු දෙනා බුදුරදුන්ගේ අධිෂ්ඨානයෙන් රජතුමාට පමණක් පෙනෙන්නට විය. රජතුමා ද පළමු ව පැන් පිළිගන්වා ඒ පින ඤාතීන්ට ලැබේවා යි පින් දුන්නේ ය. එකෙණෙහි ම ඔවුන්ට පස් පියුමෙන් පිරි පැන් පොකුණු පහළ විය. කල්ප ගණනක් මහා දාහයකින් දැවි දූවී සිටි ඔවුහු එහි පැන ගිලී නා, පැන් බී සියලු දූවිලි නිවාගෙන, රන්වන් සිරුරු ඇත්තෝ වූහ. රජ මීළඟට කැඳ අවුලු පිළිගන්වා ඒ පින ද අනුමෝදන් කළේ ය. එකෙණෙහි ම ඒ ප්‍රේතයන්ට ද දිව්‍යමය කැඳ අවුලු ලැබිණ. ඔවුහු ඒවා අනුභව කොට ප්‍රාණවත් සිරුරු ඇත්තෝ වූහ. අනතුරුව රජතුමා බුද්ධ ප්‍රමුඛ සංඝයාට සිවුරු පිරිකර සහ සෙනසුන් පූජා කොට එම පින් ද ඔවුන්ට අනුමෝදන් කළේ ය. එසැනින්ම ඒ ප්‍රේත ජනයාට ද දිව්‍ය වස්ත්‍ර දිව්‍ය විමාන දිව්‍ය යාන දිව්‍යමය සයනාසන ආදී සියලු සුබෝපභෝගී සම්පත් පහළ විය. මේ සියල්ල බුද්ධානුභාවයෙන් රජතුමාට ද පෙනින. ඒ දුටු රජතුමා මහත් සේ සතුටට පත් විය. බුදුරජාණන් වහන්සේ දන් වළඳා අවසානයේ මේ නිමිති කොට බිම්බිසාර රජතුමා ඇතුළු පිරිසට පුණ්‍යානුමෝදනා කරමින් "තිරොකුඩ්ඩෙසු තිට්ඨන්ති" ආදී මෙම දේශනාව කළ සේක.

තිරොකුඩ්ඩ සුත්තං

01. තිරොකුඩ්ඩෙසු තිට්ඨන්ති සන්ධි සිංඝාටකෙසු ච
ද්වාරබාහාසු තිට්ඨන්ති ආගන්ත්වාන සකං ඝරං

(ප්‍රේත ලොකයේ උපන් ඥාති ප්‍රේතයෝ) තමන් පෙර විසූ ගෙය (හෝ පින් අනුමෝදන් කරන ඥාති මිත්‍රයාගේ ගෙය තමාගේ ගෙය සේ සලකා) කරා පැමිණ බිත්තියෙන් පිටත ද ගෘහ සන්ධි බිත්ති සන්ධි සතර මං සන්ධිවල ද දොර උළුවහු අසල ද බලා සිටිති.

02. පහූතෙ අන්නපානම්හි ඛජ්ජභොජ්ජෙ උපට්ඨිතෙ
න තෙසං කොචි සරති සත්තානං කම්මපච්චයා

බොහෝ වූ ආහාර පාන ද කෑ යුතු බිදිය යුතු දේ ද පිළියෙලව ඇති (මංගලාදී භෝජන සංග්‍රහ) අවස්ථාවන් හි පවා ඒ ප්‍රේත ලෝකයේ උපන් සත්වයන්ගේ පෙර කරන ලද අකුසල කර්ම හේතුවෙන් කිසිම නෑ හිත මිතුරෙක් ඔවුන් සිහිපත් නොකරයි.

03. එවං දදන්ති ඤාතීනං යෙ හොන්ති අනුකම්පකා
සුචිං පණීතං කාලෙන කප්පියං පානභොජනං

04. ඉදං වො ඤාතීනං හොතු සුඛිතා හොන්තු ඤාතයො
තෙ ච තත්ථ සමාගන්ත්වා ඤාතිපෙතා සමාගතා

05. පහූතෙ අන්නපානම්හි සක්කච්චං අනුමොදරෙ
චිරං ජීවන්තු නො ඤාතී යෙසං හෙතු ලභාමසෙ
අම්හාකං ච කතා පූජා දායකා ච අනිප්ඵලා

නෑදෑයන් අතුරින් ඔවුන්ට අනුකම්පා කරන යම් කෙනෙක් වෙත්නම් ඔවුහු ඒ ප්‍රේතයන් එහි පැමිණ සිටින අවස්ථාවෙහි පිරිසිදු ප්‍රණීත කැප සරුප් ආහාර පාන පිළියෙල කොට "මෙම පින පරලොව ගිය අපේ ඥාතීන්ට ලැබේවා, ඒ ඥාතීහු සුවපත් වෙත්වා" යි කියා දන් දෙති. ඒ ඥාති ප්‍රේතයෝ ද එසේ බොහෝ ආහාර පාන පුද දෙන කල්හි නොයෙක් දෙසින් එතැනට රැස්ව ඒ පින කර්මඵල අදහමින් මැනවින් අනුමෝදන් වෙති. "යම් නෑ හිතවතෙකු නිසා අපට මේ පින ලැබුණේ ද ඔවුන් විසින් (සංඝයාට පමණක් නොව පින් දීම් වශයෙන්) අපට ද පූජාවක් කරන ලදී. අපේ ඒ නෑයෝ බොහෝකල් ජීවත් වෙත්වා"යි ඔවුහු (පින් දුන්

නැයන්ට) ස්තුති කරති. එසේ ම දායකයාගේ දානය ද නිෂ්ඵල නොවන්නේ ය (ඤාතීන්ට පින් ලැබීම හැරුණු කොට දායකයන්ට ද මහ පිනක් අත් පත් වන්නේ ය)

06. නහි තත්‍ථ කසී අත්‍ථි ගොරක්ඛෙත්‍ථ න විජ්ජති
වණිජ්ජා තාදිසි නත්‍ථි හිරඤ්ඤෙන කයාක්කයං
ඉතො දින්නෙන යාපෙන්ති පෙතා කාලකතා තහිං

එ ප්‍රේත ලෝකයෙහි (ජීවිකාවත් වශයෙන්) සී සෑමක් නැත්තේ ය. ගව පාලනයකුත් නැත්තේ ය. රන් රුවනින් කරන ගණුදෙනුවකුත් නැත. එබඳු වෙළඳාමකුත් නැත. මැරී ප්‍රේත ලෝකයට පැමිණියෝ මෙලොව නෑ හිතවතුන් විසින් දෙන ලද පිනකින් යැපෙති.

07. උන්නමෙ උදකං වට්ඨං යථා නින්නං පවත්තති
එවමෙව ඉතො දින්නං පෙතානං උපකප්පති

උස් බිමකට වටුණු වැසි ජලය පහත් බිම් කරා ගලා බසින්නේ යම්සේ ද එසේ ම ඤාතිමිත්‍රයන් විසින් මෙලොවින් දෙන ලද පින ඒ ප්‍රේතයන් කරා පැමිණේ (ලැබේ).

08. යථා වාරිවහා පූරා පරිපූරෙන්ති සාගරං
එවමෙව ඉතො දින්නං පෙතානං උපකප්පති

පිරී ඉතිරී ගලාගෙන යන ගං හෝ දිය සාගරය පුරවාලන්නේ යම්සේ ද එසේ ම ඤාති මිත්‍රයන් විසින් මෙලොවින් දෙන ලද පින ප්‍රේතයන් වෙත පත් වෙයි.

09. අදාසි මෙ අකාසි මෙ ඤාතිමිත්තා සඛා ච මෙ
පෙතානං දක්ඛිණං දජ්ජා පුබ්බෙ කතමනුස්සරං

(ඒ මිය පරලොව ගිය ඤාතිවරයා ජීවත්ව සිටිය දී) මට මේ මේ දෙය දුන්නේය මට මේ මේ උපකාර කළේ ය. ඒ මගේ ඤාතියා ය. ඒ මගේ මිත්‍රයා ය. ඒ මගේ යහළුවා යැයි. මෙසේ පෙර කළ උපකාර සිහි කරමින් මිය පරලොව ගිය නෑ හිත මිතුරන් උදෙසා දන් දිය යුත්තේ ය.

10. න හි රුණ්ණං ව සොකො වා යා චඤ්ඤා පරිදෙවනා
න තං පෙතානමත්ථාය එවං තිට්ඨන්ති ඤාතයො

හැඬීමක් හෝ සෝක කිරීමක් හෝ වෙන යම් වැළපීමක් හෝ වේ ද එය පරලොව ගිය ඇත්තන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස හේතු නොවේ. ඒ කුමක් කළත් ඒ ඤාතීහු එසේම දුක් විඳිමින් සිටිති.

11. අයං ඛො දක්ඛිණා දින්නා සංඝම්හි සුප්පතිට්ඨිතා
දීඝරත්තං හිතායස්ස ඨානසො උපකප්පති

මහරජ, ඔබ විසින් ඤාතීන්ට පින් පිණිස යම් දානයක් දෙන ලද්දේ ද ඒ මේ දක්ෂිණාව උතුම් පින් කෙත වූ සංඝයා කෙරෙහි මනාව පිහිටියා වන්නේ ය. එය ඒ ප්‍රේත සමූහයාට දීර්ඝ කාලයක් හිත සුව පිණිස වන්නේ ය.

12. සො ඤාතිධම්මො ච අයං නිදස්සිතො
පෙතාන පූජා ච කතා උළාරා
බලඤ්ච භික්ඛූන මනුප්පදින්නං
තුම්හෙහි පුඤ්ඤං පසුතං අනප්පකං

මේ දක්ෂිණාව දීමෙන් ඔබ (නෑයෙකු විසින් නෑයන්ට කළයුතු) ඤාති ධර්මය පෙන්වන ලද්දේ ය. ප්‍රේතයන් හෙවත් මිය පරලොව ගිය ඇත්තන් සඳහා කළ හැකි උසස් ම පූජාව ද කරන ලද්දේ ය. භික්ෂු සංඝයාට ආහාර පානාදියෙන් සැතපීමෙන් මහත් බලයක් ද දෙන ලද්දේ ය. ඔබ විසින් ද මහත් පිනක් රැස්කර ගන්නා ලද්දේ ය.

ප්‍රේත ලෝකය

සතර අපායෙන් තෙවන අපාය ප්‍රේත ලෝකය යි. දරුණුම පව්කළ අය උපදින අපාය නිරයයි. කළපව් එතරම් දරුණු නොවූ අය තිරිසන් අපායේ උපදිති. ප්‍රේත ලෝකයේ උපදින්නේ ඊටත් වඩා පාපයෙන් අඩු අයයි. බොහෝ විට සත්වයන් ප්‍රේත ලෝකයේ උපදින්නේ අනුන්ගේ සැපතට ඊර්ෂ්‍යා කිරීම, තමනුත් භුක්ති නොවිඳ අනුන්ටත් නොදීම, දෙන අයත් වැළැක්වීම, වැනි මසුරුකම් කිරීම නිසාය. එසේ ප්‍රේත ලෝකයේ ජීවත්වන සත්වයෝ සතරාකාර වෙති.

01. නිජ්ඣාම තණ්හික

බඩගින්න හා පිපාසය නිසා කුසේ ඇති වූ ගින්න ගිනි ජලාවක් වී මුවින් නික්මෙයි. ඒ ගින්නෙන් මුළු සිරුරම දැවෙමින් සිටින ප්‍රේත වර්ගයා නිජ්ඣාම තණ්හික නම් වේ. ඔවුන්ගේ ආහාර ගැනීමක් නැත. කර්මයේ දරුණුකම නිසා නොමැරී ජීවත් වෙති.

02. ඛුප්පිපාසික

පර්වතයක් වැනි කුසක් ඇති එහෙත් උගුර ඉදි කටු සිදුරක් තරම් වූ මේ ප්‍රේතයන්ට ආහාරයක් පානයක් ලැබුණත් රිසි සේ අනුභව කරන්නට නොහැකිය. ඔවුන් සැමදා බඩගින්නෙන් හා පිපාසයෙන් වෙසෙන හෙයින් ඛුප්පිපාසික යැයි කියනු ලැබේ.

03 වන්තාස

සමහර ප්‍රේතයන්ට අනුභව කරන්නට කිසිදු ආහාරයක් නැති හෙයින් ඔවුහු ඔවුනොවුන්ගේ හෝ වෙනත් සත්ත්වයන්ගේ කෙළ සෙම් සොටු හෝ ශරීරවල පිපුරුණු ගඩුවලින් ගලන ලේ, සැරව ආදිය ලැබුණු අමෘතයක් සේ ලෙව කා ජීවත්වෙති. වමනය කරන දේ හෝ ගඩු වණ ආදියෙන් පිටවන දේ අනුභව කරති'යි යන අදහසින් වන්තාස යැයි කියනු ලැබේ.

04. පරදත්තූපජීවී - අනුන් දුන් පිනෙන් ජීවත් වන්නෝ

ඉහත කී ආකාරයෙන් පව්කම් කොට ප්‍රේත ලෝකයේ ඉපිද දුක් විඳින ප්‍රේත වර්ග ඇත්තේ තුනකි. යට කී පරිදි පාප කර්ම බලයෙන් හෝ සෙම්සොටු වැනි දෙයින් ඉතා දුක සේ ඔවුහු දිවි ගෙවති. එසේ ප්‍රේත ලෝකයේ වෙසෙන ඔවුන්ගේ කර්මය ගෙවී යන කාලයේ දී කිසියම් නෑදෑ කෙනෙකුට සිහිපත් වී පින් අනුමෝදන් කළ හොත් බිම්බිසාර පුවතේ කියන ලද පරිදි ඔවුහු ඒ ප්‍රේත භවයේ දී ම දෙව් සැප හා සමාන සැප ලබති. ඔවුන්ට දිව්‍ය විමාන වැනි විමාන පහළවන බැවින් විමාන ප්‍රේත නමින් හඳුන්වනු ලැබේ. එතැන්සිට ඔවුන් ප්‍රේත ලෝකයේ ඉතිරි ආයුෂ ගත කරන්නේ ඒ ඥාතීන් අනුමෝදන් කළ පිනේ මහිමයෙනි. එවිට ඔවුහු පරදත්තූපජීවී යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබති. එනිසා අංගුත්තර නිකායේ දසක නිපාතයේ ජාණුස්සෝණි සූත්‍රයේ දී බුදුරජාණන් වහන්සේ ප්‍රේත ලෝකයේ ප්‍රේතයන් යැපෙන ජීවත්වන ක්‍රම දෙකක් ඇතිබව වදාරති. පළමුවැන්න ප්‍රේත ලෝකයට ආවේණික වූ ආහාරයෙන් යැපීමයි. දෙවැන්න නම් නෑ හිත මිතුරෙකු අනුමෝදන් කළ පිනෙන් යැපීමයි.

ප්‍රේත ලෝකය අපාය අතර සුවිශේෂ තැනක් වන්නේ මේ කාරණය නිසාය. අප පින්කම් කොට දෙන පින් ඒ අසල සිටින මිනිසුන් දෙවියන් වැනි කෙනෙකුට අනුමෝදන් විය හැකි ය. එහෙත් ඔවුන්ට එවලේ ම විපාක ලැබිය නොහැකි ය. ඒ පින් පල විඳින්නට ලැබෙන්නේ වෙනත් භවයක දී ය. නිරයෙහි හෝ තිරිසන් භවයේ උපන් සත්වයෙකුට අප දෙන පිනක් කිසිසේත් අනුමෝදන් විය නොහැකි ය. ජාණුස්සෝණි සූත්‍රයේ දී බුදුරජාණන්

වහන්සේ වදාරන්නේ අප දෙන පිනේ මහිමයෙන් ඒ මොහොතේ ම සැප ලැබිය හැකි එකම තැන ප්‍රේත ලෝකය බව යි. එයට ද අවස්ථාව ලැබෙන්නේ ප්‍රේත ලෝකයේ දුක් විඳිමින් සිට කර්මය ගෙවුණු අයට පමණි. බිම්බිසාර රජතුමාගේ ඥාති මිත්‍රයන්ට එසේ දුන් පිනෙන් සැප ලැබිය හැකි වූයේ කල්ප අනූ දෙකක් නිරාගතව සිට ප්‍රේත ලෝකයටත් පැමිණ බුද්ධාන්තරයකුත් ගත වූ පසුව ය. මේ අනුව ප්‍රේත ලෝකයේ පරදත්තූපජීවී වශයෙන් ම උපදින කෙනෙක් නැත. ප්‍රේත කෙනෙක් පරදත්තූපජීවී වන්නේ කර්මය ගෙවා අවසන් වී ගෙනයාමත් පින් අනුමෝදන් කරන කෙනෙකු ඉදිරිපත් වීමත් යන කාරණා දෙක මත ය.

තිරොකුඩ්ඩෙසු

තිරෝකුඩ්ඩ යනු බිත්තියෙන් පිටත යන අදහසයි. තිරොරට්ඨං තිරොපාකාරං යන ආදී වශයෙන් මෙවැනි තවත් යෙදුම් පාලියෙහි යෙදී තිබේ.

සන්ධිසිංඝාටකෙසු

සන්ධි යනු සතරමං සන්ධිය යි. සිංඝාටක යනු තුන්මං සන්ධිය යි. එම සන්ධි පමණක් නොව මෙහි සර සන්ධි හෙවත් ගෙවල් අතර සන්ධි, භිත්ති සන්ධි හෙවත් බිත්ති මුළු ද ගැනේ.

ද්වාරබාහාසු

යනු දොර මුළු ය.

කම්මපච්චයා

තමා කළ, දන් නොදීම, දෙන දන් වැළකීම වැනි මසුරුකම් හේතු කොටගෙන යන අදහසයි.

සක්කච්චං අනුමොදරෙ

මේ දෙන දානයේ පින අපට ලැබෙන්නේ යැයි සිතා කර්මඵල විශ්වාසයෙන් ප්‍රේතයෝ සතුටින් අනුමෝදන් වෙති.

ඨානසො උපකප්පති

එකෙණෙහි ම, එතැන දී ම විපාක දෙයි, කල් නොයයි. නැතහොත් ඒ ප්‍රේතයන් නිජ්ඣාම තණ්හික ආදී දුක්විඳිමින් සිටි තැන දී ම ඒ පින්පල ලැබෙයි, යන අදහසයි.

ප්‍රේතයන්ගේ හැඩරුව

දීඝමස්සුකෙසවිකාරධරෙ අන්ධකාරමුඛෙ සිථිලබන්ධනවිලම්බමාන
කිසඵරුසකාලකඞ්ගපච්චඞ්ගෙ තත්‍ථ තත්‍ථ වනදායදඩ්ඪ තාලරුක්ඛසදිසෙ

විකාර වූ දිගු කෙස් රැවුල් ඇති, අඳුරු මුහුණු ඇති, සන්ධිවලින් ලිහිල්ව එල්ලෙන කෙට්ටු විරූප කලු අඟපසඟ ඇති, දැවීගිය වනයක තැන තැන ඇති පිළිස්සුණු තල් ගස් බඳු.

අභ්‍යාස

01. මළවුන්ට පින්දීමේ ආරම්භය යන මැයෙන් රචනාවක් කරන්න.
02. තිරෝකුඩ්ඩ සූත්‍රයෙන් අදාළ ගාථා තෝරාගෙන සත් දින දානමය පින්කමක භුක්තානුමෝදනාවක් ශිෂ්‍ය සමිතියේ දී ඉදිරිපත් කරන්න.
03. ප්‍රේත ලෝකයේ සත්ත්වයන්ගේ හැටි යන මැයෙන් සිතුවමක් අඳින්න.

උපනත් පේතව පව් කොට නොපනත්
කලෙකත් නොලැබෙයි සෙම් සොටු පමණක්
උගුරත් නොතෙමෙයි සුරගඟ වැටුණත්
මදකුත් පින් නොකළැකි මැයි සිතුනත්

- ලෝවැඩ සඟරාව -